

Święta wojna z antysemityzmem na stadionach

– Od początku III Rzeczypospolitej jednym z niewielu miejsc publicznych w Polsce, gdzie antysemickie okrzyki, symbole czy hasła są nie tylko tolerowane, ale bywają wręcz propagowane, są stadiony piłkarskie. Dlaczego tak się dzieje, dlaczego subkultura kibiców piłki nożnej tak podatna jest na ksenofobię i rasizm? – zastanawia się były ambasador Polski w Izraelu, dr Maciej Kozłowski. W swojej najnowszej publikacji „Naród Wybrany – Cracovia Pany. Z wielokulturowej historii polskiego sportu”, wydanej przez Stowarzyszenie Nigdy Więcej, opisuje początki piłki nożnej na ziemiach polskich, pierwsze kluby i rozgrywki, przede wszystkim zaś – udział w nich i kluczową rolę mniejszości narodowych.

W książce Maciej Kozłowski podkreśla: „W przeciwieństwie do wielu innych dziedzin życia społecznego w Polsce, sport był tym obszarem, w którym antysemickie nastroje czy retoryka były stosunkowo rzadkie, a jeśli nawet się pojawiały, to spotykały się z powszechnym potępieniem. Nie mogło być zresztą inaczej, gdy tak wielu wybitnych sportowców Żydów reprezentowało polskie barwy, a w klubach sportowych – przynajmniej do drugiej połowy lat trzydziestych – zacierają się różnice nie tylko narodowościowe, ale również klasowe”. Publikacja przygotowana przez Stowarzyszenie Nigdy Więcej to pasjonujące spojrzenie w przeszłość, które obejmuje refleksje na temat historii Cracovii, jej nazwy, wymowy symbolicznej pasiastych strojów, a także sylwetki zawodników pochodzenia żydowskiego: Józefa Lustgartena, Ludwika Gintela i Leona Sperlinga, którzy jako reprezentanci kraju zapisali się na trwałe w polskim sporcie. Ta swoista panorama sportowej – i wielokulturowej – historii Polski stanowi również, niepozbanioną zadziwienia, próbę zrozumienia tego, co dzieje się na współczesnych stadionach. Tylko w latach 2013-2015 Stowarzyszenie Nigdy Więcej odnotowało prawie 400 rasistowskich i antysemickich incydentów z udziałem pseudokibiców. Wśród nich znalazły się pobicia, wyzwiska, wzywające do nienawiści transparenty i okrzyki. Zmarły w ubiegłym roku Marcin Kornak, założyciel Stowarzyszenia Nigdy Więcej, który zainicjował kampanię społeczną „Wykopmy Rasizm ze Stadionów”, pisał przed turniejem Euro 2012: „Piękno futbolu (...) jest uniwersalnym językiem, przerzucającym mosty porozumienia między kulturami. Daje szansę na społeczną emancypację i wyjście z najtrudniejszych życiowych opresji, na burzenie nacjonalistycznych i rasistowskich uprzedzeń. Czasem, niestety, piłka nożna jest też platformą do nadużyć. Zdarza się, że na jej popularności próbują żerować szowiniści i rasiści, fałszywi polityczni prorocy i szemrani biznesmeni”. – Miejmy nadzieję, że przy okazji warszawskiego finału Ligi Europy przypomnimy sobie pozytywną, wielokulturową atmosferę Euro 2012 – mówi animator kampanii „Wykopmy Rasizm ze Stadionów”, Jacek Purski. – Nie jesteśmy jednak obojętni na symbolikę neofaszystowską, która pojawiała się niedawno, niestety, także wśród fanów Dnipro Dniepropietrowsk.

Maciej Kozłowski, autor książki „Naród Wybrany – Cracovia Pany”, to historyk, dziennikarz, publicysta, działacz opozycji w okresie PRL, dyplomata. Był współpracownikiem „Kultury” Giedroycia, pod ko-

Z żalem i w poczuciu wielkiej straty
przyjeliśmy wiadomość o śmierci

B.P. Kurta Webera

Był jednym z najwybitniejszych polskich operatorów filmowych, należał do grona twórców Polskiej Szkoły Filmowej. Kurt Weber urodził się w 1928 roku w rodzinie żydowskiej w Cieszynie. Drugą wojnę światową przeżył w Związku Radzieckim. Po wojnie wrócił do Polski i podjął studia w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi, której również później był wykładowcą. Zrealizował kilkadziesiąt filmów. Po wydarzeniach marcowych z 1968 roku wyemigrował do Niemiec. Na uniwersytecie w Moguncji zorganizował wydział filmu i został jego profesorem. W 2014 roku ukazała się jego autobiografia „Dokumenty podróży”. Kurt Weber zmarł 4 czerwca 2015 roku w Moguncji w wieku 87 lat. Żegnamy wspaniałego Człowieka i wielkiego Artystę.

Joachim S. Russek

Fundacja Judaica – Centrum Kultury Żydowskiej w Krakowie

niec lat 60. został skazany w procesie „taterników”. W latach 1999-2003 pełnił funkcję ambasadora RP w Tel Awiwie. Od 2006 roku jest wykładowcą w Collegium Civitas (polityka na Bliskim Wschodzie, polityka zagraniczna USA, Holocaust). Wykłada także na wielu uniwersytetach w USA, Europie i Izraelu.

Komunikat Stowarzyszenia Nigdy Więcej

Nowe władze Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów

Na początku czerwca br., podczas zebrania sprawozdawczego, Polska Rada Chrześcijan i Żydów wybrała nowe władze. Na kolejną kadencję wybrano dotychczasowych współprzewodniczących: Bogdana Białka – wydawcy „Charakterów” i twórcy Stowarzyszenia im. Jana Karłowicza w Kielcach oraz Stanisława Krajewskiego – profesora filozofii na Uniwersytecie Warszawskim i działacza społeczności żydowskiej. Wiceprzewodniczącymi zostali: rabin Stanisław Wojciechowicz oraz ksiądz Grzegorz Michalczyk. Do zarządu weszli również Krzysztof Dorosz, były redaktor naczelny miesięcznika „Jednota”, oraz Włodzimierz Kac, przewodniczący Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Katowicach. Polska Rada Chrześcijan i Żydów powstała w 1989 roku. Głównymi celami są wzajemne poznanie i zrozumienie się chrześcijan i Żydów, przewyższanie stereotypów i pogłębianie kontaktów międzyreligijnych. Dlatego wspólnie kierują nią dwie osoby – jedna reprezentująca chrześcijan, druga Żydów. Jest również członkiem Międzynarodowej Rady Chrześcijan i Żydów.

Źródło: www.jewish.org.pl